

Advies

Zaaknummer 3429464

**Aanvullend voorstel schapenboetenbeleid -
uitwerking motie "Texels Erfgoed op peil"****Doelenboom**

5 Samen beleven en bewegen

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. in te zetten op het wegwerken van achterstallig onderhoud van 3 monumentale schapenboeten;
2. voor de extra incidentele kosten die gepaard gaan met het wegwerken van het achterstallig onderhoud ad € 144.335,- de financiële, integrale afweging te maken in de perspectiefnota en daarna definitief beschikbaar te stellen in de programmabegroting 2025;

Toelichting

De gemeenteraad heeft op 20 september 2023 de motie aangenomen 'Texels erfgoed op peil'. Deze motie vraagt om een aanvullend voorstel aan de raad met betrekking tot het schapenboetenbeleid. De gemeenteraad heeft het college de opdracht gegeven om de onderhoudsstatus van de 42 monumentale schapenboeten en de 16 potentieel monumentale boeten in beeld te krijgen en gesprekken te voeren met subsidiefondsen. Dit advies geeft uitvoering aan deze motie. Van de 42 monumentale schapenboeten zijn er 3 monumentale schapenboeten met een achterstallige onderhoudsstatus en van de 16 potentieel monumentale schapenboeten zijn er 11 schapenboeten waarvan de eigenaar interesse heeft in een monumentale status. Het college heeft besloten de raad voor te stellen om alleen incidenteel budget beschikbaar te stellen om het achterstallig onderhoud van de 3 monumentale schapenboeten weg te werken. gezien de complexiteit, hoge kosten en onzekerheden raad het college dus af om budget beschikbaar te stellen voor de potentieel monumentale schapenboeten.

Consequenties

Financieel	☒	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☒
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Samenvatting

Het college burgemeester en wethouders heeft op verzoek van de gemeenteraad, samen met Stichting Dorpsherstel Texel, onderhoudsinventarisaties uitgevoerd van de 42 monumentale schapenboeten en 16 potentieel monumentale schapenboeten. Er is een overzicht gemaakt welke kosten er gemaakt moeten worden om alle schapenboeten op voldoende niveau te krijgen zodat zij deel kunnen nemen aan de in 2023 vastgestelde nieuwe regelingen uit het schapenboetenbeleid en/of monumentaal aangewezen kunnen worden. Aansluitend zijn er gesprekken gevoerd met een subsidie specialist. Van de 42 monumentale schapenboeten zijn er 3 monumentale schapenboeten met een achterstallige onderhoudsstatus en van de 16 potentieel monumentale schapenboeten zijn er 11 schapenboeten waarvan de eigenaar interesse heeft in een monumentale status. Het college heeft besloten de raad voor te stellen om alleen incidenteel budget beschikbaar te stellen om het achterstallig onderhoud van de 3 monumentale schapenboeten weg te werken. De incidentele kosten voor de 3 monumentale schapenboeten bedragen € 280.579,-, welke deels gedekt kunnen worden door het reserve budget schapenboeten waardoor er per saldo € 144.335,- overblijft. Dit voorstel wordt opgenomen in de perspectiefnota. Het college raad de gemeenteraad af om budget beschikbaar te stellen voor de 11 van de 16 potentieel monumentale schapenboeten gezien de hoge kosten, complexiteit en onzekerheid. Het college adviseert om eerst het effect van de nieuwe maatregelen uit het schapenboetenbeleid af te wachten voordat er meer schapenboeten in de regeling worden opgenomen.

Aanvullend voorstel schapenboetenbeleid - uitwerking motie "Texels Erfgoed op peil"

Argumenten tot advies

Schapenboetenbeleid

Op 20 september 2023 is het schapenboetenbeleid in de raadsvergadering vastgesteld. In dit beleid is ingezet op het behoud van de 42 gemeentelijke en rijks monumentale schapenboeten (zie: [Agendapunt 7 Schapenboetenbeleid](#)). Het doel van dit beleid is om het behoud en de instandhouding van de schapenboeten beter te waarborgen. De monumentale schapenboeten komen in aanmerking voor nieuwe regelingen waaronder de collectieve onderhoudsregeling en een verzekeringsbijdrage. O.a. zorgt de collectieve onderhoudsregeling ervoor dat het onderhoud van de schapenboeten collectief geregeld is en georganiseerd wordt door Stichting Dorpsherstel Texel.

Motie 'Texels Erfgoed op peil'

Volgend op het schapenboetenbeleid is de motie met als titel ['Texels erfgoed op peil'](#) ingediend tijdens de raadsvergadering van 20 september en aangenomen. De gemeenteraad heeft het college de opdracht gegeven om de onderhoudsstatus van de 42 monumentale schapenboeten en de 16 potentieel monumentale schapenboeten in beeld te brengen. Op basis van deze onderhoudsinventarisaties kan dan bepaald worden wat het kost om alle schapenboeten in een goede onderhoudsstaat te brengen en geïnventariseerd worden naar mogelijke bijdragen van aanvullende (subsidie)fondsen. Daarnaast kan er met de eigenaren van de 16 potentieel monumentale schapenboeten de voorlopige belangstelling voor een monumentaanwijzing van hun schapenboet besproken worden.

Uitvoering motie

Voor de uitvoering van de motie Texels erfgoed op peil is er onderzoek gedaan door Stichting Dorpsherstel Texel in samenwerking met de gemeente waarover wij middels deze RIB een toelichting geven.

42 monumentale schapenboeten

Uit de inventarisatie van de 42 monumentale schapenboeten is gebleken dat er 3 monumentale boeten achterstallig onderhoud hebben waardoor zij niet mee kunnen draaien in de nieuwe regelingen van het schapenboetenbeleid. In zijn totaliteit bedragen de kosten voor dit achterstallig onderhoud gezamenlijk € 280.579,-.

16 potentieel monumentale schapenboeten

Van de 16 potentieel monumentale boeten is er ook naar het achterstallig onderhoud geïnventariseerd. Er is daarnaast gepeild bij de eigenaren of er interesse is hun schapenboet aan te laten wijzen als monument (de monumentale status is namelijk noodzakelijk om deel te kunnen nemen aan de nieuwe regelingen uit het schapenboetenbeleid). Hieruit is gebleken dat 11 van de 16 eigenaren in ieder geval interesse hebben om hun schapenboet monumentaal aan te laten wijzen mits de kosten voor achterstallig onderhoud worden vergoed. Van deze 11 schapenboeten zijn 5 schapenboeten in dusdanig goede onderhoudsstatus dat er geen achterstallig onderhoud weggewerkt hoeft te worden. De overige 6 schapenboeten behoeven wel achterstallig onderhoud, gezamenlijk voor een bedrag van € 397.702,-.

Structurele kosten collectieve onderhoudsregeling en verzekeringsbijdrage

Voor de 11 potentieel monumentale schapenboeten komen er nog aanvullende structurele kosten bij indien deze schapenboeten bij een goede onderhoudsstatus deel gaan nemen aan de nieuwe

regelingen uit het schapenboetenbeleid. Deze kosten zouden structureel € 52.181,- bedragen. Deze structurele, jaarlijkse kosten komen dus nog bovenop de incidentele kosten voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud (van € 397.702,-).

Als de wens er is om zowel de 3 monumentale schapenboeten (van de 42 monumentale schapenboeten) op te knappen evenals de 11 potentieel monumentale boeten (van de 16 potentieel monumentale schapenboeten) is er in totaal incidenteel € 678.281,- voor een goede onderhoudsstatus benodigd en structureel een bedrag van € 52.181,- per jaar.

Aanvullende (subsidie)fondsen

In de motie wordt ook genoemd dat er gezocht kan worden naar aanvullende subsidiefondsen om de kosten van achterstallig onderhoud deels te dekken. Stichting Dorpsherstel Texel heeft ook gesproken met een subsidie specialist. Deze specialist gaf aan dat zij mogelijkheden ziet voor aanvullende subsidies om de schapenboeten te restaureren, ook voor hogere bedragen. Er kan echter nog niet genoemd worden in dit stadium wat voor bedragen aangevraagd (en toegekend) zouden kunnen worden. Ook over de voorwaarden van deze subsidieaanvragen kan nog niets gezegd worden.

Voorstel perspectiefnota

Gezien bovenstaande adviseert het college om enkel in te zetten op het behoud van de 3 monumentale schapenboeten (van de 42 monumentale schapenboeten). Het college heeft hiervoor een voorstel opgenomen in de perspectiefnota. Het college is van mening dat er eerst bekeken moet worden of de nieuwe maatregelen uit het schapenboetenbeleid goede middelen zijn om de schapenboeten in stand te houden voordat er nog meer schapenboeten in de regeling op genomen worden. Daarnaast zijn de kosten in particulier eigendom voor de potentieel monumentale schapenboeten zeer hoog en is er te veel onzekerheid over de subsidiefondsen. Het college raad dus af om budget beschikbaar te stellen voor de restauratie van de 11 potentieel monumentale schapenboeten.

Concluderend geeft het college het advies om - gezien de complexiteit, hoge kosten en onzekerheden - 3 monumentale schapenboeten te restaureren en hiervoor in perspectiefnota een aanvullend voorstel schapenboetenbeleid op te nemen. De kosten voor de 3 monumentale schapenboeten (à € 280.579,-) kunnen in de programmabegroting 2025 deels gedekt worden door het reserve budget subsidie schapenboeten van € 136.244,-, waardoor er per saldo € 144.335,- overblijft als voorstel.

Alternatieven

Alternatief	Kosten	Gevolg
1. Geen bijdrage leveren in restauratiekosten van de schapenboeten	-	De 3 monumentale schapenboeten blijven slechte onderhoudsstatus houden en kunnen niet deelnemen aan nieuwe regelingen van schapenboetenbeleid.
2. De kosten voor restauratie zowel voor de 3 monumentale evenals de 11 potentieel monumentale schapenboeten beschikbaar stellen	€ 542.037,-* incidenteel € 52.181,- structureel	Hoge uitgaven in programmabegroting 2025.

3. Bijdrage van 90 procent leveren voor het achterstallig onderhoud van 3 monumentale schapenboeten	€ 116.277,-* incidenteel	Eigenaar is verplicht zelf ook 10 procent bij te dragen aan het achterstallig onderhoud.
4. Bijdrage van 60 procent leveren voor het achterstallig onderhoud van 3 monumentale schapenboeten	€ 32.104,-* incidenteel	Risico dat eigenaar niet de middelen heeft om 40 procent zelf bij te dragen aan het achterstallig onderhoud.
5. Bijdrage van 90 procent leveren voor achterstallig onderhoud van zowel 3 als 11 potentieel monumentale schapenboeten	€ 474.209,-* incidenteel € 52.181,- structureel	Eigenaar is verplicht zelf ook 10 procent bij te dragen aan het achterstallig onderhoud.
6. Bijdrage van 60 procent leveren voor achterstallig onderhoud van zowel 3 als 11 potentieel monumentale schapenboeten	€ 270.725,-* incidenteel € 52.181,- structureel	Risico dat eigenaren niet de middelen hebben om 40 procent zelf bij te dragen aan het achterstallig onderhoud. De monumentale status is daarbij minder aantrekkelijk voor eigenaren met een potentieel monumentale schapenboet.

*Bij de alternatieven 2 t/m 6 is het beschikbare budget reserve schapenboeten van € 136.244,- meegenomen in de berekening.

Consequenties van het advies

- Financieel**

Kosten

Incidenteel _____ voor het jaar 2025 _____ € 144.335,-

Dekking

Er is deels dekking, door het budget reserve schapenboeten van € 136.244,- blijft er per saldo als voorstel € 144.335,- over. Deze incidentele kosten dienen meegenomen te worden in de Programmabegroting 2025.

- Belanghebbenden**

Stichting Dorpsherstel Texel heeft met de eigenaren van 16 potentieel monumentale schapenboeten gesproken om te inventariseren of zij interesse zouden hebben in een monumentale status. Hiervan hebben 11 eigenaren interesse geuit in de monumentale status.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Het schapenboetenbeleid is op 20 september 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. In dit beleid zijn nieuwe maatregelen zoals de collectieve onderhoudsregeling en bijdrage in de verzekering vastgesteld voor de 42 monumentale schapenboeten. Naar aanleiding van het schapenboetenbeleid is de motie 'Texels erfgoed op peil' ingediend en aangenomen in de raadsvergadering van 20 september 2023.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3429464

Aanvullend voorstel schapenboetenbeleid - Motie "Texels Erfgoed op peil"

Doelenboom

5 Samen beleven en bewegen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- dat het schapenboetenbeleid is vastgesteld op 20 september 2023;
- dat de motie 'Texels Erfgoed op peil' is ingediend en aangenomen op 20 september 2023.

Besluit

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. in te zetten op het wegwerken van achterstallig onderhoud van 3 monumentale schapenboeten;
2. voor de extra incidentele kosten die gepaard gaan met het wegwerken van het achterstallig onderhoud ad € 144.335,- de financiële, integrale afweging te maken in de perspectiefnota en daarna definitief beschikbaar te stellen in de programmabegroting 2025;

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22-05-2024,

De griffier,

De voorzitter,